

TALOUSARVIO 2020 –toteutuma 30.6.

Tekninen lautakunta 27.8.2020

VASTUUALUE:TEKNISET PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Maankäytön palveluihin sisältyy kaupungin maaomaisuuden hallinta, maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä rakennusvalvonta.

Kunnallistekniikka vastaa liikenneväylien, puistojen ja yleisten alueiden yllä- ja kunnossapidosta sekä niiden rakennuttamisesta.

Toiminta-ajatuksena on tuottaa kuntalaisille mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti laadukkaat maankäytön ja kunnallistekniikan palvelut. Asiakslähtöisyys, suunnitelmallisuus, laatu ja taloudellisuus ohjaavat koko organisaation toimintaa. Oman palvelutuotannon kilpailukykyä verrataan säännöllisesti yksityisen vastaavaan palvelutarjontaan.

Ostopalveluina tuotetaan ympäristönsuojelu- sekä palo- ja pelastustoimen tehtävät.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kemijärven kaupungin väestön ikääntyminen ja asukasmäärän vähentyminen aiheuttaa haasteita myös tekniselle palvelualueelle etenkin maankäytön suunnittelulle. Positiivisena toimintaympäristön muutoksena voidaan pitää mahdollisen biosellutehdasinvestoinnin toteutumista ja matkailuelinkeinon lisääntymistä tunturikohteiden lisäksi myös keskustajaman osalta. Kaava- ja tonttisuunnittelussa otetaankin entistä enemmän huomioon nämä toimintaympäristön muutokset.

Kunnallistekniikan osalta myös väestön ikääntyminen, asukasmäärän vähentyminen ja mahdollinen tehdasinvestointi ovat jo välillisesti vaikuttaneet mm. katujen rakentamiseen ja kunnossapitoon sekä aluesuunnitteluun. Ikääntynyt väestö huomioidaan yhä paremmin mm. lähiliikunta-alueiden suunnittelemisessa. Matkailua edistävissä virkistys-, reitti- ja yleisten alueiden hankesuunnittelussa pyritään mahdollisimman tiiviiseen yhteistyöhön elinkeinopalvelujen ja naapurikuntien kanssa. Oman kaluston käyttöasteita lisätään.

Vuoden 2019 voimaan astunut uusi yksityistielaki pienentää kuntien roolia yksityistieasioissa ja samalla asettaa kunnille uusia haasteita etenkin avustuskriteerien tiukkenemisen osalta. Kevään 2020 aikana tuodaan toimielimille uudet yksityistieavustuskriteerit päätettäväksi.

Kemijärven kaupungin osalta on laadittu säästösuunnitelma v.2019 - v.2022. Myös tekniselle palvelualueelle on laadittu vuosittainen säästöohjelma toimenpiteineen. Toimintakulut jäädytetään pääosin v.2019 tasolle paitsi säästökohteissa budjetti pienenee. Lisäksi seuraavana kolmena vuonna investoinnit pienenevät 100 000 euroa vuodessa verrattuna v.2019 budjettiin.

Toteutuma 30.6.:

Biosellutehtaan investointipäätöksen venyminen on vaikuttanut myös jonkin verran maankäytön ja uusien hankkeiden suunnitteluun. Toimintaympäristön muutoksista koronaepidemiolla on ollut välillisesti suurin vaikutus myös tekniselle palvelualueelle. Positiivisena kehittynyt matkailu tunturikeskusten ja myös keskustan alueella hiipui, mikä vaikutti mm. lomatonttien ja kiinteistöjen ostohalukkuuteen. Lisääntynyt kotimaan matkailu kuitenkin lisää tarvetta etenkin luontopolkujen ja reittien hankeselvityksiin.

Ahvensalmen elinkaaripuisto päätettiin toteuttaa tänä ja seuraavana vuonna. Hanke sai valtionavustusta 60.000 euroa. Liikuntapuisto palvelee myös ikääntyvää väestöä, millä on ennaltaehkäisevä vaikutus sairauksiin.

Oman kaluston käyttöasteita pyritään edelleen parantamaan.

Uudet yksityistieavustusesitykset tuotiin päätöksentekoon. Avustuskäytännöt päätettiin säilyttää entisenlaisena.

Teknisen palvelualueen säästöohjelmaa (v.2019-v.2022) toteutettiin suunnitellusti.

3. Talouden sopeuttamisohjelma 2020-2022

Kemijärven kaupungin talouden sopeuttamisohjelma edellyttää myös tekniseltä palvelualueelta konkreettisia säästökohteita. Toimintakulut jäädytetään pääosin v.2019 tasolle, paitsi säästökohteissa budjetti pienenee seuraavina kolmena vuotena. Lisäksi investointimäärärahaa pienennetään ko. aikana vuosittain 100.000 eurolla.

Konkreettisia toimenpiteitä ovat mm.:

Käyttötalousarvion pienentäminen edellyttää vakituisen henkilöstön määrän vähentymistä Vähentymä toteutetaan luonnollisen poistuman kautta ja yhteistyön lisäämisellä naapurikuntien kanssa.

Oman konepalvelun toimintaa tehostetaan entisestään ja yksityisen kaluston ja urakoinnin osuutta lisätään.

Energiasäästötoimenpiteitä jatketaan mm. katu- ja reittivalojen muuttamisella ledvaloiksi, mikä tuo myös säästöjä energiakuluissa.

Avustusmäärärahoja pienennetään.

Liikunta- ja leikki- sekä virkistyspaikkojen käyttöasteet ja tarpeellisuus selvitetään. Inventointien jälkeen supistetaan ja keskitetään tarvittaessa ko. toimintapaikkoja.

Kylätoimikunnat ja seurat tai muut vapaaehtoiset toimijat otetaan entistä enemmän huomioon palvelujen tuottajana etenkin haja-asutusalueilla.

Ylimääräisen ja epäkurantin kaluston myyntiä jatketaan.

Myyntituottoja lisätään mm. konepalvelujen osalta.

Toteutuma 30.6.:

Vakituisen henkilökunnan määrä vähentyi yhdellä luonnollisen poistuman kautta.

Yksityisen kaluston osuutta palveluntuottajana lisättiin mm. vähentämällä oman kaluston määrää ja lisäämällä pohjatyöt katujen päällystysurakkaan. Oman kaluston toimintaa tehostettiin mm. lisäämällä käyttöasteita.

Energian säästötoimenpiteinä katu- ja reittivalojen muuttamistyötä led-valoiksi jatkettiin.

Liikunta- ja leikki- sekä virkistyspaikkojen käyttöasteet ja tarpeellisuus selvitettiin. Leikkipaikkoja vähennettiin kolmella. Hiihtolatuojen osalta säästöselvityksiä täsmennetään.

Kolmas sektori päätettiin ottaa yhä vahvemmin mukaan palvelutuotantoon etenkin haja-asutusalueilla.

Ylimääräisen kaluston ja tarvikkeiden myyntiä jatkettiin lähinnä Huutokaupat.com:n kautta

4. Toiminnan painopistealueet

Toiminta painottuu palvelutuotannon tehostamiseen niin, että säästötavoitteet saavutetaan. Palvelun laatu pysyy pääsääntöisesti nykyisellä tasolla kuitenkin niin, että joissakin tapauksissa em. toimintaympäristön muutoksista ja säästötavoitteista johtuen laatua voidaan erikseen päätettäessä alentaa. Käyttötalousvaroja vähennetään hieman katujen, puistojen, liikuntapaikkojen kunnossapitopalveluissa sekä kaavoituksessa.

Toimintoja tehostetaan ja keskitytään todellisten palvelutarpeitten täyttämisiin.

Oma pienentynyt konekalusto keskittyy avaintehtäviin ja yksityisen osuus kasvaa kone- ja urakointipalvelujen tuottamisessa. Myös yksityisteiden kokonaisavustussummaa hieman pienennetään. Asiantuntijapalveluita käytetään jatkossa vähemmän.

Henkilökunnan luonnollisen poistuman myötä pyritään myös saavuttamaan säästöjä, jolloin uusia työntekijöitä ei välttämättä palkata eläkkeelle jäävien tilalle.

Tiukkenevan talouden myötä yhä enemmän tulee kiinnittää huomiota myös kilpailutusmenetelmiin.

Palvelutuotannon tarvekartoituksia ja inventointeja täsmennetään.

Säästötavoitteista huolimatta kaupungin kunnallistekninen infra tulee säilymään kohtuullisella tasolla niin, että korjaus velkaa voidaan pienentää hankesuunnitelman mukaisesti. Ennakoivalla kunnossapidolla vähennetään myös tulevia korjaustarpeita.

Yhteistyötä naapurikuntien kanssa tiivistetään mm. kartoittamalla yhteisiä hankkeita ja henkilöstöresursseja. Oman henkilökunnan osaamista edelleen kehitetään lähinnä koulutuksien avulla. Eläkkeelle jäävien hiljainen tietopääoma hyödynnetään ennen eläkkeelle siirtymistä.

Keskustan maankäytön suunnitelmallinen kehittäminen jatkuu. Kemijärven houkuttavuutta asuinpaikkana lisätään tonttitarjontaa edelleen kehittämällä ja markkinointia lisäämällä. Hyvää yhteistyötä elinkeinopuolen kanssa tehdashankkeen maankäytön osalta jatketaan.

Maaomaisuuden osalta houkuttelevimpia tontteja ja metsäpalstoja laitetaan yleiseen myyntiin, esim. huutokaupat.com sivuston kautta.

Toteutuma 30.6.:

Palvelutuotantoa kehitettiin mm. tarjouspyyntöasiakirjoja kehittämällä ja omaa toiminnan prosesseja selkeyttämällä sekä todellisten palvelutarpeitten määräyksillä.

Käyttötalousvaroja vähennettiin säästöohjelman mukaisesti katujen, puistojen, liikuntapaikkojen kunnossapitopalveluissa sekä kaavoituksessa.

Ulkoisten asiantuntijoiden käyttöä vähennettiin. Luonnollinen poistuma on hyödynnetty henkilöstökuluissa.

Tehostetulla ylläpidolla on pyritty vähentämään tulevia korjaustarpeita mm. katujen päällysrakenteiden uusimisilla.

Alkuvuonna myyty kolme metsäpalstaa sekä yksi tontti, myyntitulot noin 35.000 € ja ostokulut 21.000 €.

Kaupungille tarpeettomien maa-alueiden (metsäpalstojen) sekä kiinnostavien tonttialueiden myyntiä jatketaan syksyllä huutokaupat.com sivustolla.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TOT 30.6.	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot	-3 192 161	-3 343 266	-2 959 800	-1 627 348	-2 970 000	-2 930 000
Toimintatulot	1 443 468	1 580 856	964 260	503 430	940 000	920 000
Toimintakate	-1 748 693	-1 762 410	-1 995 540	-1 123 918	-2 030 000	-2 010 000

Talouden luvut ovat TA2020 organisaation mukaiset.

HUOM !!! Tilinpäätöslukuihin 2018 ja 2019 sisältyy kertaluontoisia tuloja vuonna 2018 noin 170 000 ja vuonna 2019 noin 200 000 euroa (voitto maan myynneistä ja vuokratuloa)

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TOT 30.6.	TS 2021	TS 2022
Vakin.virat ja toimet 31.12.	14	14	13	13	13	13
Henkilöstömenot €	-898 495	-916 874	-768 410	-376 012	-775 000	-775 000
Muutos %		2,0	-16,2		0,9	0
Palvelujen ostot €	-1 567 692	-1 783 193	-1 520 220	-847 732	-1 520 000	-1 530 000
Muutos %		13,7	-14,7		-0,01	0,7
Toimintakate €/asukas	-236	-282	-274	-154	-284	-285

Talouden luvut ovat TA2020 organisaation mukaiset.

7.Toiminnalliset tavoitteet	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
	Alihankinnan kehittäminen	Alihankintasopimusten päivittäminen ja ajanmukaistaminen Kumppanuusverkoston kehittäminen	Alihankintaprosentti	Alih.prosentti:n.70 Talvikunn.pitokilpailutusta täsmennetty.
	Tehokkuuden, kustannusten, hinnan ja palvelutason seuranta	Yksikköhintavertailut	Yksikköhinta-, käyttöaste- ja asiakastyytyväisyyttä voitemittarit	Ikääntyneiden as.palautekysely tehty. Käyttöaste seur.:omat koneet.

	Puistojen, liikuntapaikkojen ja muiden yleisten alueiden sekä reittien suunnitelmallinen kehittäminen.	Puistojen käyttö- ja hoitosuunnitelman päivittäminen. Ylläpidon keskittäminen. Vähemmän käytössä olevien kohteiden poistaminen Ikääntyvän väestöpohjan ja matkailun huomioiminen.	Hoitosuunnitelman toteutuminen Yhteiset kehittämistavoitteet elinkeinoyksikön ja peruspalvelujen kanssa.	Hoitosuunnitelman toteutus. Ahvensalmen elinkaaripuiston toteutus alkanut. Kolmannen sektorin osallistumisen lisääminen haja-asutusalueiden yleisten alueiden ja rakenteiden ylläpidossa. Koululaisten ja kolmannen sektorin käyttöä tehostettu Leikkipuistoja vähennetty. Yhteinen suunnittelu elinkeinoyksikön kanssa.
	Yksityisteiden hoidon kehittäminen	Yksityistielakimuutoksen soveltaminen käytäntöön.	Yksityistieselvitys sisältäen toimenpideehdotukset.	Yksityistieselvitys laadittu ja päätökset tehty.
	Kelkkareittien kehittämishanke.	Yhteiset kelkkareittihankkeet naapurikuntien kanssa. Yhdenmukainen kelkkareittisuunnittelu ja toteutus	Ajantasaiset kelkkareittisuunnitelmat	Mm. Sallan, Pelkosenniemen ja Sodankylän kanssa yhteisiä kelkkareittisuunnitelmia. Virallisten kelkkareittien opastusmerkkisuunnitelma laadittu. Toteutus:v.2020-v.2021
	Riittävä liike- ym. tonttien saatavuus:	Aktiivinen maanhankinta keskusta-alueella myös muut maanhankintakeinot kuin vapaaehtoiset maakaupat strategisilla alueilla.	Tonttivaranto	Tonttivaranto ei ole vähentynyt
	Kaavoitushankkeiden osalta ei tapahdu etenemistä vähentyneistä resursseista johtuen. Pääpaino kaavoituksen osalta Patokankaan alueen kehittämisessä yhdessä elinkeinotoimen kanssa.	Patokankaalle Master Plan Forestin ekoteollisuuspuistosta sekä mahdolliset kaavamutokset alueen kehittämiseksi. Tavoitteena keskustan ja Isokylän yleiskaavan loppuun saattaminen.	Toteutuma	Keskustan yleiskaavan osalta laaditaan viranomaisen vaatimia selvityksiä. kaava nähtäville syksyllä.
	Sähköisiä ohjelmia lisätään palvelutuotannossa; mm. maanvuokralaskutus ja maaomaisuuden hallinta	Tarpeellisten ohjelmien hankinta, käyttökoulutus ja käyttöön otto	Toteutuma	Maaomaisuuden hallintajärjestelmä otetaan käyttöön syksyllä.

	Louhi kuntapalvelimen kaavasisällön täydentäminen	Kaavamääräykset viedään sovellukseen	Toteutuma-aste	Asemakaavamääräykset vielä puuttuvat
	Tonttien myynnin tehostaminen	Houkuttelevien tonttien myynti esim. huutokaupat.com sivuston kautta	Myydyt tontit	Tontteja myyty yksi ja kolme metsäpalstaa

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Palvelualueen sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esimiehet. Esimiehet vastaavat tiedonkulusta ja raportoinnista sekä ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa.

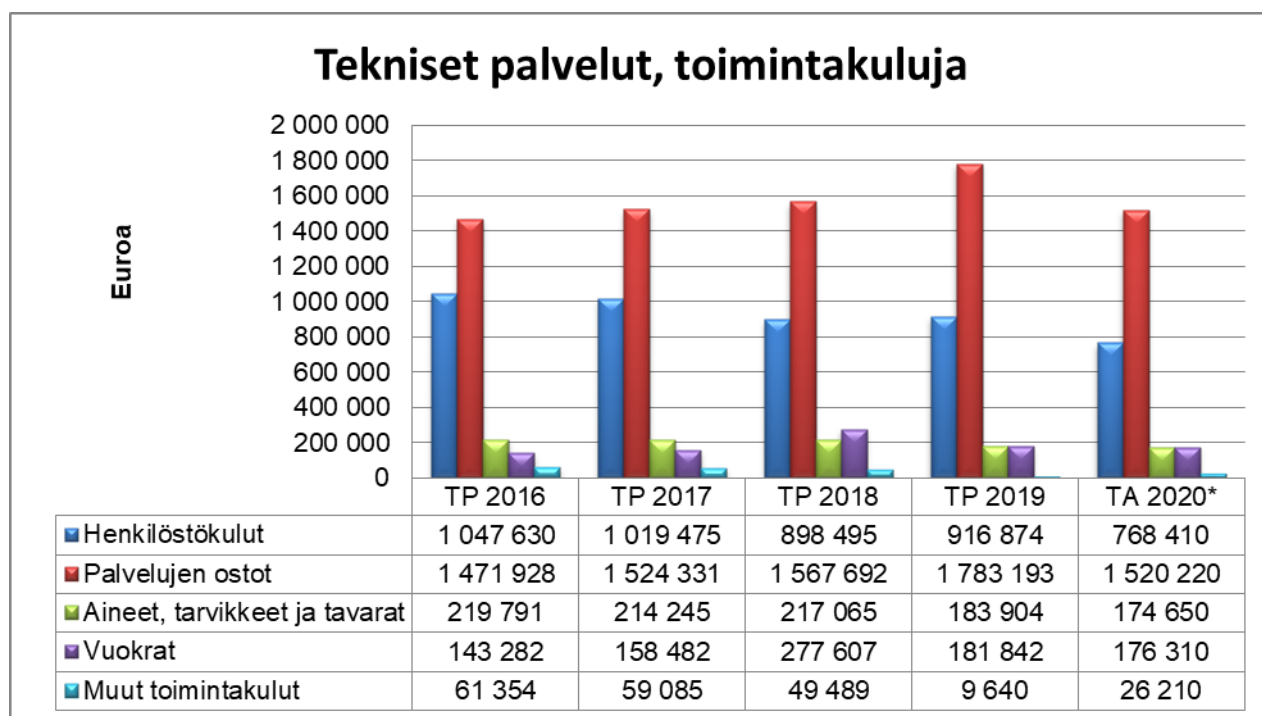
Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan työpaikkakokouksissa. Lautakunnat valvovat, että palvelualue toimii vahvistetun talousarvion ja kaupunginvaltuuston ja – hallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunta saa raportteja ja tiedonantoja palvelualueen toiminnasta ja ajankohtaisista asioista.

Riskien hallinta:

Riskien hallinnan apuna käytetään riskianalyyssejä ja mahdollisimman tarkkaa ennakkosuunnittelua. Talousriskejä ennaltaehkäistään avainhenkilöstön kustannusseurannan ja – laskennan osaamisen kehittämällä.

Toteutuma 30.6.:

Riskien hallintaa on toteutettu suunnitellusti.

Graafi päivitetty nykyisen organisaatorakenteen mukaiseksi.